پرېپوزېشنونه

مختړي یا مخځاینیوي او

پسې ځاینیوي

لیکونکی:

ډاکتر ماخان (میرى) شینواری

2018

Ketabton.com

جرمني د بن ښار

(c) ketabton.com: The Digital Library

www.ketabton.com

تاب د سخن مې پاتې نه دی نور لیکلی نه شم
د یو ناتوانه اسویلي غوندې په خوله پاتې یم،،

حمزه بابا

سریزه:

له هرڅه لومړی مشوره: که هرڅوک یا ښه یې هر پښتون غواړي څه زده کړي اوڅه ورزده کړي، که دا پښتو ژبه هم وي، باید د یوې وتلې دباندنی ژبې څخه د همدې موخو له پاره ګټه واخلي، یعنې یوه د وتلو ژیوڅخه باید زده کړي.

په پوهنه اوپوهنیزوڅه لیکلو کې زما د مرستې ژبه الماني ده، دا په دې مانا چې د لیکلو له پاره مې وتونژبه (ترې ژباړې ژبه) الماني اوموخه-ژبه(پرې ژباړې ژبه) پښتوده. دا هم بایدووایم، چې د الماني ګرامرد پښتو د ګرامرسره لږ سرلګوي او په ډېرڅه کې سره ورته-والی لري.

ژبه مو له جنجاله ډکه ده، ځکه چې نوې د پوهنې سره بلدیږي، نو هراړخیزې ستونځې د بیلا بیلو مسلکي کسانو (په) منځ کې را منځ ته کوي. زموږ ژبې یواځې په ادبیاتو کې دا سې دلیدلو وده کړې، هغه هم د یوڅه په لیکلو کې، خو د ژبې لیکندود اولیکنډول سره هلته هم ستونځې شته. په نورو بیلابیلو مسلکونوکي لا همداس ده چې ده.

یوه د مخه یادونه: یو څه چې له بلې ژبې پښتو ته را اوړې یا د پښتود سمون له پاره یې بیلګې راوړو، دا په دې مانا نه ده، چې دا د بلې ژبې انډول دې زموږد ژبې یانې پښتو له پاره باورونه لري.

دا به نوره هم ښه داسې ووایو، چې له نوروژبو څخه په ګټه اخستنه پښتو غنې کوو(هراړخیزه) اود نوروژبو د ویونو(لغاتو) له پاره دپښتو انډول ځان ته جوتوو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

www.ketabton.com

دا چې زموږژبه دودې لرې پاتې شوې، نود ژبپوهنيزو ستونځو د هوارولويا اوبيونې له پاره بيا د نورو پر مختللوژبوځخه مرسته رانيولی شو يا اړين يو چې له نورو ژبو مرسته راونيسو.

ګرانو لوستونکو!

ما دا ليکنې لږغزولې، موخه لنډه هم روښانه کيده، خو زه په دې اند يم، چې غزونه به تاوان ونه لري، يواځې ستاسو سره سينه غواړي.

ما زيات وخت د پ (پرېپوزېشن) لپاره ليکلي، چې دامې له انګرېزي يا الماني ځخه را ژباړلي، نو دې ته ځه اړتيا شته، دا خو همداسې لرو. زموږځنې ليکوالان په دې ټينګارکوي، چې يوځه له بلې ژبې ناسم رانيول کيږي، خو زه غواړم په ګوته کړم، چې همدا پخپله وليکې او که له بلې ژبې مرسته وغواړې همدا يوشی ترې لاسته راځي. دا دا مانا نه لري، چې ته له بلې ژبې يوځه رانيسې، دا دا مانا لري، چې ته د هغې بلې ژبې انډول په پښتو را اخلې اوپه پښتو کې يې لرې هم

د بيلګې په توګه:که ته د عربي کرهٔ را واخلې او د الماني (انګرېزي هم) بال، نو د دواړو انډول په پښتو کې غونډوسکه ده. موږغونډوسکه لرو، خو په پوهنه يا ښه يې ځمککچپوهنه(هندسه) کې ورته کرهٔ وايو اودا غونډوسکه راته پردۍ اوبې ځايه برېښي. که ووايم، چې موږ تراوسه په دې نه پوهيدو، چې ګوندې کرهٔ به عرب غونډوسکې ته وايي، له رښتيا به لرې نه وي.

په دې پيل کې تکرار شته، خو په پوره بخښنه سره لنډونه مې داسې لږ له توانه هم نه ده پوره.

اړيينه يادونه: په زياتوژبو کې پ د نوم او...ځخه د مخهراځي،ځکه ورته پرېپوزېشن وايي، خوپه پښتوکې دا زيات يې بيا د نوم او...ځخه وروسته راځي، لکه له، تر د مخه راځي اوسره،ځنګ،منځ کې زيات يې وروسته اوهمداسې نور بيا وروسته راځي.دې ته په پاموي، زه اوس په خواشينیسره بايد ووايم، چې دبوختيدوتوان نه لرم،هغه تاسوګران لوستونکي پرې پوره باورکولی شئ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

www.ketabton.com

د ژبو پيدا ښنت، چې غبرگې پيدا شوي:

د ژبوپيداښنت:

زه ژبپوه نه يم، خوداسې په اند يم - په دې هکله مې په ن ج کې هم د پوهيدلوهلې ځلې وکړې، خو اند مې همدا پاتې شو-، چې په ژبه پوه يم او دا اند تاسو سره گډوم:

د پيداښنت څخه تولې ژبې يو د بل سره غبرگې دي. که په انگرېزي کې until ولرو، نو د پښتو انډول يې ،، تر،، دی. که موړوغواړو په ،، تر ،، ښه وپوهيږو اود کاروني ځای يې راته ښه څرگند شي، نو د انډول لکه until يا د الماني bis د کتنې څخه گټه اخستلی شو. دوی په خپلوژبوکې ډېر کار کړی او هر څه يې څو لسواره څيړلي. څنگه چې د يوه څه، وخت يا ځای پای په گوته کوي، په همدې ډول ،، تر،، هم، چې دا يې يواځې او يواځې د کاروني ځای دئ او بس. همداسې دا ،، تر،، بايد د ،، له،، او همداسې د نورو ځايناستی نه شي.

يو څه چې پيليږي، د هغه له پاره ،، له ،، راځي او يوڅه چې پای په گوته کوي، د هغې له پاره ،، تر ،، راځي، يود بل ځای ناستی بايد نه شي.

بيا يې تکرار.

دا د نړۍ ژبې چې منځ ته راغلي يو د بل سره غبرگې - په همغه وخت يا يوپه بل پسې - د همغو يا ورته ستونځو په هکله منځ ته راغلي، يعنې د ژبو په منځ کې يو غبرگون يعنې موازيت Parallelity شتون لري.

په هره ژبه کې د هغې بلې ژبې د وی(لغات) لپاره انډول يا برابر او که غواړۍ معادل وی يا لغات شتون لري او که نه نو انډول يې يا د بلې ژبې رانيسې او يا يې په خپله ژبه کې په مناسب ډول ورته دا انډول پيداکوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

www.ketabton.com

که یو وی (لغات) ورځنی نه وي یعنې کورنی شوی نه وي او غواړو پښتو یې ورته پیدا کړو، نو د نورو زده او پرمخ تللو ژبو څخه په همغه موخه یا برابر دا په پښتو کوو.

لکه د بیلګې په توګه زموږ د کار مسؤولو لیکوالانو د عربي ،،مایع،، په اوبلن ژباړې یا مایع یې اوبلن بلله، چې دا ژبې سره تیری دئ اوله مسلک سره خوهیڅ بلدتیا نه شته. په هیواد کې یې واورې هم شته او په دې هم پوهیږي، چې د شیانودا ټولګی بهیږي او دوي یې د خپلې ناتوانۍ سره اوبلن بولي. دا نور د اوبلن لیکنه کې روښانه دئ.

په دې لاندې څیړنه کې ځان داسې لړد ګرانولوستونکود جنجال سره مخامخ کوم، چې اړیین راته بریښي. (مخ له مخه دې راته بخښنه وي.).

که یو څه دې له بلې ژبې څخه رانیولي وی موخه ناسمه شوه، نو وی، خوي اوکه نوم وي نو هم بیا ناسم دی. د بیلګې په توګه، که موږ مو په هیواد کې لا تراوسه (پورې) شفاخانه یا بیمارستان یا د الماني Krankenhaus نه لرودی یا تراوسه نه وی نومولی، نو د دې لپاره به موږ هم په پښتو کې د ژبې په بنسټ او سم اندیز اړونده نوم لرودی یا ورکولی، دا چې دا د ناروغانو ځای دی، نو موږ به دا ناروغتون بللی وی. یا دا چې دا د شفا ځای دی، کیدی شي رغنتون مو هم بللی وی.

دا نوموني موږ له دې د باندنی ژبو څخه نه رانیسو، بلکه دا زموږ په ژبه کې همداسې دي یعنې ناروغ لرو او د ناروغ لپاره باید ځای ولرو، چې دا به ناروغتون شوی وی،. زموږ مشرانو دا په هغه وخت کې دا د روغانو ځای نومولی. دې ته دې پام وي، چې په ولس کې مو په پیداښتي یا طبیعي ډول داسې نوموني نه شته. که دا زموږ د پوهانو کار نه وي او په ولس کې منځ ته راغلی وی، نو باور وکړي، چې دا به د ناروغانو ځای یا ناروغتون او یا رغنتون بلل شوی وی، خو دا زموږ د لیک لوست خاوندانو د شفاخانې او بیمارستان په ځای نا سم لیکلی یا راوړي.

داسې څه، چې نا سم ونومول شي، نو بیایې سمه ونه ډېر زور غواړي. له دې امله باید وڅیړو، چې هغه څه هغسې ونوموو، چې څنګه دي یعنې د نوم څخه موخه یا شی باید روښانه جوت شي یا نوره هم ښه نوم باید له خوي څخه روښانه وي.

یوه بله بیلګه: زه چې د کورنیوچاروزارت کله کله خبروکې وایم،نوزه ورته تلد،،دننیوچاروزارت،،وایماودا ځکهچېد کورنیوچاروزارتد کورنیوچارودندهباید په

(c) ketabton.com: The Digital Library

www.ketabton.com

غاړه ولري اود ،، ننيوچاروزارت،، د دننيوچارو دنده په غاړه لري. زه نهپوهيږم،چېموږد کورنيوچاروزارت څه بولو؟

بيا وايم: پښتانه چې څه ژبې ته را ننباسي بايد دليل يې راوړي. د کومې ژبې په پښتو کې راننوتي څه چې په پښتو کوو، نو په هغه پردۍ ژبه هم بايد پوه وو او بيا لږ تر لږه په هغه وي(لغات) موخه باندې هم له هره اړخه بايد وپوهيږو.

داسې کيدی شي، چې يو څه يا يو شی يوه ځای کې وی په يوه بل ځای کې نه وي، ځکه چې هلته به يا دا ستونځي نه وي او يا دا د شيانو څرګنديدني، نو بيا د بل ځای نوم بايد وکاروو.

کيدی شي، چې يو څه په بيلو بيلو ځايونو کې په بل نوم نومول شوي وي، چې دواړه يې سم دي او دا په ټولو ژبو کې داسې شته.

بله بيلګې

د دننيو چارو وزارت ته د کورنيو چاروزارت وايو، چې ناسم دی.

بله بيلګه:

له سلو ديرش له پاره اوس زموږ ژورنالستان په ډېر ناسم ډول دېرش سلنه کاروي، چې د ژبې تخريب دی. دې ته تل دېرش سلمه ويل شوی او همداسې يې ژبنۍ او شميرپوهنيزه بلل هم دي، ولې نو دا د نږدې شلوکالو راپه دې خوا سلنه شوي؟ اونورو هم په همدې ناسم ډول خپله کړې؟

دا په خپل اړوندځای کې روښانه شوي.

بله بيلګه يې: د ستاندار يا معيار لپاره په پښتوکې نوم نه لرو، نو موږ ورته بيا په پښتو کې نامناسب انډول ګورو، چې په رښتيا کې بل څه دی(په بل ځای کې خبرې پرې شوي.

پرېپوزېشنونه(ګومان مې دی، چې موږمختړي... نومولي،خو په ختّه کې مخ ته دي، چې د مهال، ځای او يو څه مخ ته يا څنې شا ته(؟) راځي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

www.ketabton.com

ایا د پ له پاره د نوروژبو څخه ګټه اخستل کیدی شي؟

هرومرو. ګورو، چې په هره ژبه کې د بلې ژبې اندول پ شته کیدی شي، چې په یوه ژبه کې زیات وي، خوبیا د هغوزیاتو څو له پاره په بله ژبه کې یوپ شتون ولري، لکه د الماني aus;ab ; von،... له پاره په پښتو کې یو پ شتون لري اوهغه ،،له،، دی، خو دا کومه ستونځه نه ده.

یادونه: باوروکړی، چې دا ټول کارما د ،، تر ،، په خپلوپولوکې د رابندولو له امله وکه، چې یواځې او یواځې ډ مهال،ځای او ...پاي په ګوته کولوله پاره راځي اونوریې هر ځای کې راوړل ناسم دي اود ژبې د ټولولاروسره مخامخ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

www.ketabton.com

Prepositions

مختړي(؟) نسبتي ويونه يا (و) ته ويونه

د پرېپوزيشن لاندې چې څه د پوهيدلودي

مخځانيوي اوپسې ځاينيوي

ياودنه: پرېپوزېشن - لکه د نوم څخه يې چې روښانه ده- مخځاينيوي ته وايي،چې په زياتوهندو و اروپايي ژبوکې همداسې ده،خوپه پښتوکې دا د مځځاينيوي سره غبرګ يې ډېر پيسيځاينيوي دي.زه دا له دېامله مخځانيوي اوپسې ځاينيوي بولم يا مختاړياوروستاړي.

هغه ويونه، چې نور ويونه يو د بل سره اړيکوکې راولي اويو ټاکلی(ځايز، وختيز اوداسې نور، بې له بدلون) نسبت ورکوي، نسبتوي د بيلګې په توګه په، باندې، ورسره، له پاره،، له امله، ته.

پرېپوزيځيون(له لاتين څخه، چې ما له الماني رانيولې، مخ ته ځای نيوی يا همغه مختړی او يا نسبتي وی او يا و.. ته) د ښوونځي ګرامر کې اړيک وی يا مخ ته وی هم بلل کيږي اوګرامري ادبياتو کې ځای ويونه يا حالت زياتوونې برخې بلل کيږي د ويونو ډولونه دي، چې يو بند – يا تړلی ټولګی جوړوي چې منځ پانګ ويونو او ګرامري ويونو په نخښه- ونو ته ورننوتي.

يادونه: دا د نوروژبواغيزدی، چې د پ څخه غږيږم،زموږ پښتوژبه کې دا مخ ته ځای نيوي په خټه کې پسې يا وروسته ځای نيوي دي.

نور زيات يې د غزولو توان نه لرم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

www.ketabton.com

دا لاندې يو پوره ليکنه چې ګرانولوستونکوته وړاندې کوم، زماډېره ښه راغله.

يادونه: وتونزبه الماني او موخه ژبې انګرېزي او پښتو دي

يادونه ۲ : پ په ځنو ژبوکې زيات او په نوروکې بيا د څو پ له پاره يو پ په موخه ژبه کې شته وي، خوانډول سره لري، يعنې په ژباړه يا د بلې ژبې څخه په ګټه اخستنه کې ستونځې نه پيښيږي.

که څوک دا له انګليسي پښتو کړي کيدی شي څه بدلون په کې راشي، خو موخه همغه ده.

د يوه پښتون او نه ژبپوه له پاره او هم د ژبپوه له پاره فکر کوم دا يوډېر اړخيزه اوپيچلې د خبرو موصوع ده، خو زه به وهڅيږم، چې هغه اړيين څه له تاسوشره شريک کړم يا هغه څه چې ماته اړيين برېښي اود تونه مې پوره دي.

دا وس يې چې له تاسوسره شريکوم، د الماني سره د انګرېزي پ پرتله شوي يا د الماني پ په اندګرېزي اړول شوې،چې زه يې په پښتو اړوم، چې ناسمونونه به په کې وي،خوهغه به ستاسوپه مرته سم کړو.

زه ـ په خواشينۍ بايد ووايم- تراوسه نه پوهيدم، چې دا د پ لمن به دومره غزېدلې وي، زما پرابلم يواځې دا ،، تر،،وو،چې ټولواک شوی، خو دا ليکنه راته ښه وبرېښيده اودا دئ ستاسومخ ته يې ږدم.

پرېپوزېشن د غوښتني حالت سره سم يا د مانا سره سم ټولګيزاو ډليزکيږي

د ِغوښتون حالت ټولګيزول

پرېپوزيښن د نوميناتيوسره :prepositions with the nominative

...و. ته (als (= than

يادونه:دا پورته ..و...ته ما د دوه شيانود پرتلې له پاره ليکلی لکه ب و پ ته يا ب نسبت و پ ته.دلته ما دا اړين ونه ګڼل چې نسبت دې ورسره وليکم او زه په دې اند يم،چې دا ب و پ ته بسيا کوي او د عربي نسبت پوره کوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

www.ketabton.com

prepositions with the dative پرپیوزیشنونه د داتیوسره

ab (= from له) , außer (= other than پرته) , aus (= out وتلی) , bei (= by ورسره) , gegenüber (= opposite مخامخ) , mit (= withسره ... (د)) , nach (= after پسې) ,seit (= since له (د وخت پیل)) , von (= from (څخه)... له) , zu (= to ته (و))

prepositions with the accusative پرپیوزیشن د اکوزاتیوسره

bis (= تر until) , durch (= ترڅ through) , für (=له پاره for) ,

um (= شاوخوا around) , gegen (= مخامخagainst) ,

ohne (= without بې) , entlang (=اوږدوالي along)

یادونه: دلته ،، تر،، ګوره تړولواک نه دئ اوهمدا یو ځای لري او بس.

prepositions with dative or accusative

an (= on پہ) , auf (= on باندې (پہ)) , in (= in کې (پہ)) ,

über (= overد پاسه) , unter (= under لاندې) ,

vor (= in front of مخ ته) , hinter (= behindوروسته) ,

zwischen (= between(کې) منځ) , neben (= next to (کې) څنګ)

prepositions with the genitive

wegen (= due to امله (له)) , während (= while/during (کې) ترڅ) , infolge (= as a result پسې) , statt (= insteadپه ځای) ,

trotz (= despite (له دې) سره)

Classification by meaning

(c) ketabton.com: The Digital Library

www.ketabton.com

د مانا سره تړلګيزول

Prepositions of place د ځای پرېپوزېشن

prepositions with dative or accusative

پرېپوزيشن له داتيو او اکوزاتيو سره

an

on

په (باندې)

am (an + dem) Hauptplatz

on the main square

په ميدان (باندې)

in

in

(په).. کې

in der Straßenbahn

on the tram

(په) کوڅه ګاډي کې

auf

on

(په) باندې

auf dem Spielplatz

in the playground

(c) ketabton.com: The Digital Library

www.ketabton.com

په لوبځای (کې؟)

auf dem Schloßberg

on the castle hill

(پر) غره- ماڼۍ باندې

über

over

د پاسه

über der Stadt

over the city

-(د)..ښار د پاسه

unter

under

کښته(لاندې)

unter dem Schloßberg

below the castle hill

د ماڼۍ کښته (لاندې)

vor

in front o

مخ ته

vor dem Brunnen

in front of the fountain

د چینې مخ ته

(c) ketabton.com: The Digital Library

www.ketabton.com

(کیدی شي ځنې یې ولیکي: ،،تر د مخه،چې ناسم دئ)

hinter

behind

شا ته

hinter dem Café

behind the cafe

د کافي شا ته

zwischen

between

منځ (کې)

zwischen dem Brunnen und dem Rathaus

between the fountain and the town hall

د چینې او ښاروالی منځ کې

زموږ ځنې ادیبان ،، ترمنځ،، لیکي، چې ناسم دئ (،، تر،، وګوری)

neben

next to

څنګ ته (په) څنګ کې یا - ته

neben der Oper

next to the opera

د اوپرا څنګ ته (،، تر څنګ ناسم دئ)

(c) ketabton.com: The Digital Library

www.ketabton.com

In answer to the question "where?" (where is something located? where is something moving?), the noun after the preposition is in the dative.

پوښتنې ته په ځواب کې،، چیرته؟،، ((یو) شی چیرته اینودل شوی؟یو شی چیرته خوزښت کې دی؟)

Verbs which denote position:

- liegen (= to lie پرېوتل)
- stehen (= to stand درېدل)
- sitzen (= to sit کېیناستل)
- hängen (= to hang ځوړندېدل یا ځوړندول)
- stecken (= to stick)

Wo liegt die Zeitung? – Auf dem Tisch	= Where is the newspaper? – On the table.	خبروونی(اخبار) چیرته پروت دی؟ په میز باندې.
Wo steht der Koffer? – Hinter dem Schrank	= Where is the suitcase? – Behind the cupboard.	سفر بکس چیرته دی؟ د الماری شا ته
Wo sitzt deine Freundin? – Vor der Dame da	= Where is your girlfriend sitting? – In front of ithe lady there	ستا ملګرې چیرته ناسته ده؟ - د هغې میرمن مخ ته.
Wo geht ihr am liebsten spazieren?	= Where do you like to go walking?	تاسېچیرته په مینه چکر ته ځی؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

www.ketabton.com

– Im (in + dem) Wald.	– In the woods	ځنګل کې
Das Geschirr steht auf dem Tisch.	= The cuttlery is on the table	لوښې میز باندې پراته دي.
Die Messer liegen hinter dem Herd	= The knives are behind the hob	چاړه د داش شاته پرته ده.
Die Schuhe liegen unter dem Bett.	= The shoes are under the bed	بوټان د کټ لاندې پراته دي.
Die Weinflaschen stehen neben dem Abfalleimer.	= The wine bottles are next to the bin	د واین بوتلونه دغور- خوونې یا ناولنې څنګ کې (ته) پراته دي.
Blumen stehen vor dem Fenster.	= Flowers are in front of the window	ګلان د کړکۍ مخ ته دي.
Zwischen Büchern liegen Socken	= Socks are lying between books	سوګلې د کتابونومنځ کې پرتې دي.
Über dem Spiegel kleben Kaugummis.	= Chewing gum is stuck above the mirror	د هندارې د پاسه ژاولې سلیښ دي.
An der Wand hängt der Spiegel.	= The mirror is hanging on the wall	په دېوال -- - یا دېوال باندې هنداره زوړنده ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

www.ketabton.com

In answer to the question "where (to)?” , the noun after the preposition is in the accusative.

Verbs which indicate a "change of place”:

- legen (sich) (= to lay ایښول)
- stellen (sich) (= to place ځای په ځای کول)
- setzen (sich) (= to sit کښیناستل)
- hängen (= to hang زوړندول)
- stecken (= to stick ننباسل،چوخول)

Wohin legst du die Zeitung? – Auf den Tisch	= Where are you laying the newspaper? - On the table.	ته ورځپانه چیرته ږدې؟ - میز باندې
Wohin stellst du den Koffer? – Hinter den Schrank	= Where are you placing the suitcase? - Behind the cupboard.	بکس چیرته ږدې؟ - د الماری شاته(تر شا ناسم دی).
Wohin setzt sich deine Freundin? – Vor die Dame da	= Where is your girlfriend sitting? - In front of the lady there.	ستا ملګرې چیرته ناسته ده؟ - دلته د دې میرمن مخ ته.
Wohin geht ihr heute spazieren? – In den Wald	= Where are you going walking today? - Into the forest.	تاسو نن چیرته چکرته ځی؟ - ځنګل ته
Das Bett kommt in die Ecke		کټ ګوډ کې راځي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

www.ketabton.com

Der Kasten kommt neben das Bett.	= The bed goes in the corner.	الماری د کټ څنګ ته راځي
Den Schreibtisch stellen wir vor das Fenster	= The box goes next to the bed	لیکنمیز د کړکی مخ ته ږدو
Diese Lampe stellen wir auf den Schreibtisch.	= We will place the desk in front of the window.	دا څراغ په میز باندې ږدو.
Möchtest du den Teppich unter den Schreibtisch legen?	= We will place this lampon the desk.	غواړې چې غالی د لیکنمیز لاندې خوره کړې؟
Den Spiegel hängen wir an die Wand	= Would you like to lay the carpet under the desk?	هنداره په دیوال زوړندوو.
Über den Spiegel hängen wir die Uhr	= We hang the mirror on the wall.	د هندارې د پاسه ساعت زوړندوو،
	= We hang the clock above the mirror	
Biegen Sie in die Herrengasse ab.	= Turn into Herrengasse.	د هرن(هیرېن) کوڅه کې وګرځه.

prepositions with the dative

aus

out

(c) ketabton.com: The Digital Library

www.ketabton.com

له...(څخه(

Nimm die Kleidung aus dem Schrank.

Take the clothes out of the wardrobe.

کالي له الماری (څخه) را وباسه.

bei

by

(د)... سره

Sie bleibt schon seit einer Stunde bei dem Arzt.

She has already been with the doctor for an hour.

هغه(ښځینه) له یو ساعت را په دې خوا(د) ډاکتر سره ده.

Zuerst haben wir uns bei der Ausländerbehörde im Stadthaus erkundigt.

First we informed ourselves at the foreign office in the town hall.

لومړی موږ په ښاروالۍ کې د دباندنیو دفتر سره معلومات تر لاسه کړ .

nach

after

پسې (دلته يې مانا ،، ته ،، ده)

Wir fahren morgen nach Linz, nach Österreich.

We will drive to Linz tomorrow, to Austria.

موږ سبا ته لینځ، اتریش ته خوزو(موټرکې).

Ich fliege nach Russland.

I am flying to Russia.

زه روسيې ته الوزم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

www.ketabton.com

von

from

له....(څخه)

Sie wohnen nicht weit von uns.

They do not live far from us.

دوي له موږ لرې نه اوسيږی.

Nimm deine Füße vom (von + dem) Tisch!

Take your feet off the table!

پښې دې له ميز لرې کړه.

Er kommt gerade von seiner Freundin.

He is coming directly from his girlfriend.

هغه همدا اوس د هغه له ملګرې راغی.

Sie ist vor kurzem von der Türkei nach Deutschland gezogen.

She recently moved from Turkey to Germany.

هغه لږ مخ ته له ترکيې جرمني ته کډه شوې (راغلې).

Dann musst du zum (zu + dem) Schloss gehen.

Then you must go to the palace.

ته نوبايد ماڼۍ ته لاړ شې.

Ich muss zum (zu + dem) Arzt.

I must go to the doctor.

زه بايد ډاکتر ته لاړ شم.

Man hat uns zum (zu + dem) Arbeitsamt geschickt.

One sent us to the employment office.

يو چا موږ د کار دفتر ته واستولو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

www.ketabton.com

(before or after anoun, always before a pronoun)

Ich wohne gegenüber dem Park.

I live opposite the park.

زه پارک ته مخامخ اوسیږم.

Ich wohne dem Park gegenüber.

I live opposite the park.

زه د پارک مخامخ اوسیږم.

Er sitzt mir gegenüber.

He sits opposite me.

هغه ماته مخامخ ناست دی.

Am besten tankst du bei der Tankstelle dem Freizeitzentrum gegenüber.

It would be best for you to fuel up at the petrol station opposite the leisure center.

ښه به وي که ته د ازاد وخت پارک مخامخ تانکځای کې تانک کړې.

in phrases of direction involving names of countries which include the definite article, the preposition 'in' is used with the accusative.

Ich fliege in die Türkei.

Ich fliege in die USA

(c) ketabton.com: The Digital Library

www.ketabton.com

Ich fliege in die Schweiz

زه ترکيې، متحده ايلات، سوېس ته الوزم

prepositions with the accusative

durch

through

منځ کې

Wir fahren durch den Tunnel.

We are driving through the tunnel.

موږ.د تونل منځ کې ځو(موټر بيايو).

Wir fahren durch die Stadt.

We are driving through the town.

موږ په ښار کې (د ښار منځ کې) ځو(موټر بيايو).

Dann fährst du durch die Unterführung.

Then you drive through the underpass.

بيا د ځمکلاندې لار کې ځې (موټر بيايې).

über

over

د پاسه،په باندې، ..

Wir gehen über die Straße.

We go across the street.

موږ په کوڅه پورې وځو

Du fährst über die Brücke.

You drive over the bridge.

(c) ketabton.com: The Digital Library

www.ketabton.com

ته په پله ځې

entlang

along

اوږدوالی

Entlang den Fluss gibt es schöne Wege.

There are beautiful paths along the river.

د سين په اوږدوالي ښکلې لارې شته

Du fährst den Heidensee entlang.

You drive alongside the Heidensee.

ته د هايدن ډنډ په اوږدوالي ځې

Preposition + noun + preposition / adverb:

an + Dativ + entlang

اوږدوالي +داتيو+ په

Ich gehe oft am (an + dem) Fluss entlang spazieren.

I often go walking alongside the river.

زه زيات د سين په اوږوالي چکر(ګرځيدا) ته ځم.

Du fährst am (an + dem) Heidensee entlang.

You drive alongside the Heidensee.

ته د هايدن اوبو يا ډنډ په اوږوالي ځې.

an + Dativ + vorbei

له ...تيرېدل + داتيو + په

Ich komme oft an dem Museum vorbei.

(c) ketabton.com: The Digital Library

www.ketabton.com

I often pass the museum.

زه زیات د موزیم له مخه تیرېږم.

Du fährst am (an + dem) Hafen vorbei.

You drive past the harbour.

ته د بندر(د اوبو) له مخه تیرېږې.

Gegenüber von + Dativ

Ich wohne gegenüber von dem Park.

I live opposite the park.

زه د پارک مخامخ اوسېږم.

Am besten tankst du bei der Tankstelle gegenüber vom (von + dem) Freizeitzentrum.

It is best if you fuel up at the petrol station opposite the leisure center.

ښه به وي، که ته د ازادوخت پارک ته مخامخ ټانکځای کې ټانک کړې.

bis zu + Dativ

تر پورې + داتیو

Gehen Sie bitte bis zur Kreuzung.

Carry on to the junction.

هیله ده تر څلورلارو پورې لاړ شه

Dann fährst du bis zum (zu + dem) Supermarkt.

Then you drive as far as the supermarket.

بیا ته تر سوپرمارکیټ پورې لاړ شه.

یادونه: ګران لوستونکي دې د ،، تر،، پ ته ځانګړې پاملرنه وکړي، چې دا ټولواک نه دئ اویواځې اویواځې په ځېل ټاکلې ځای کې راځي اونه زیات.

um + Akkusativ + herum

(c) ketabton.com: The Digital Library

www.ketabton.com

په + اکوزاتیو + ګرد چاپیره

Wir fahren um die Stadt herum.

We drive around the town.

موږ په ښار ګرد ګرځو

Dann fährst du um den Supermarkt herum.

Then you drive around the supermarket.

بیا ته په سوپر مارکیټ ګرد ګرځي

Prepositions of time

prepositions with the dative

پرېپوزېشن د داتیو سره

an on په bei	date day time of day نیټه، ورځ، د ورځې وخت	Ich bin am (an + dem) 06.07.1975 geboren. I was born on 06.07.1975 زه په ۶ ــم د ۷-مي ۱۹۷۵ زیږېدلی یم Am (an + dem) Morgen schlafe ich lange. I sleep in in the morning سهار اوږد بیدېږم یا اوده کیږم. Am (an + dem) Sonntag arbeite ich nicht. I do not work on Sundays زه په یوه نیکار نه کړم

(c) ketabton.com: The Digital Library

www.ketabton.com

by سره	simultaneity	Bei der Arbeit kann ich nicht telefonieren. I cannot telephone at work. په کارکي تلفون نه شم کولی یا: (زه) د کارسره ....
in	later	In einer Stunde bin ich bei dir. I will be with you in an hour زه به په یوه ساعت کي (د) تاسره وم.
in	months	Was hast du im (in + dem) September gemacht? What did you do in September? تا په سپتمبر کي څه وکړل؟
	seasons	Im (in + dem) Winter fahre ich oft Ski. In winter I often go skiing په ژمي کي زیات شیخغاستي ته ځم.
	at night	In der Nacht muss sie arbeiten. She must work at night په شپه کي باید کار وکړم. د شپي باید کار وکړم. Nach zwei Stunden ist er zurückgekommen.

(c) ketabton.com: The Digital Library

www.ketabton.com

nach after وروسته،پسې vor in front of د مخه یا ته seit since	Afterwards Beforehand vorher before	He came back after two hours. Schon nach einer Woche konnten wir die Ergebnisse sehen. We could see the results after just one week. موږ وکولای شود د یوې اونۍ وروسته لاس ته راوړني وګورو Vor dem Schlafen geht sie baden. Before sleeping she bathes. له خوب د مخه هغه لامبي Es ist 5 vor 7. It is 5 to 7. پنځه اوته پاتې دې Es regnet seit gestern. It has been raining since yesterday. له پرونه وریږي Seit gestern bin ich wieder fit. Since yesterday I have been well again. له پرونه بیرته تازه یم Ab heute rauche ich nicht mehr.

(c) ketabton.com: The Digital Library

www.ketabton.com

ab from	refers to the past refers to the present and the future	I will not smoke any more from today on. له نن څخه نور(سگرت) نه سکوم. Ab November arbeite ich am nächsten Abschnitt. I will work on the next section from November. له نومبر څخه په بله برخه (وخت) کې کار کوم von 8.00 Uhr bis 10.00 Uhr from 8 o'clock until 10 o'clock له ۸ بجوتر ۱۰ بجو Von Montag bis Freitag bin ich an der Uni. I attend university from Monday to Friday له دوه نۍ تر اونۍ زه په پوهنتونکې یم
von from pr with the accusative		prepositions with the accusative von 8.00 Uhr bis 10.00 Uhr from 8 o'clock until 12 o'clock له ۸ بجو تر ۱۲ بجو(پورې)

(c) ketabton.com: The Digital Library

www.ketabton.com

bis until تر	with 'until' د ،، تر،، سره	Von Montag bis Freitag bin ich an der Uni. I attend university from Monday to Friday. له دوه نۍ تر اونۍ زه په پوهنتون کې يم Ich habe heute nur bis 15.00 Uhr Zeit. I only have time until 15:00. زه نن تيک تر ۱۵ بجو وخت لرم.
um around په په (شاوخوا)		Um 7.30 Uhr fährt meine S-Bahn ab. My train leaves at 07:30. په ۷ اودپرشو زما بس ځي Um 15.30 Uhr habe ich einen Termin. I have an appointment at 15:30 زه په ۱۵ اودپرشويوه وعده رم
	with 'from'	prepositions with the dative
mit with سره	د،، له،، سره	Ich schreibe gern mit dem Bleistift. I like to write with a pencil. زه په مينه (د) پنسل سره ليکم

(c) ketabton.com: The Digital Library

www.ketabton.com

	clock time	زه په مينه په پتسل ليکم Ich fahre oft mit dem Bus. I often take the bus. زه زيات د بس سره ځم Ich fahre nicht gern mit dem Auto. I do not like to drive the car. زه د موټر سره په مينه نه ځم يا زه د موټر د بيولو سره مينه نه لرم.

ه

‹von' with surnames

'Von' with surnames indicates possession or origin of things or people

Thomas Mayr ist der Vater von Hana, Laura und Niklas	= Thomas Mayr is the father of Hana, Laura and Niklas.	توماس مايرد هانا،لاورا او نيکلاس پلاردی.
Jolana Mayr ist die Mutter von Hana, Laura und Niklas.	= Jolana Mayr is the mother of Hana, Laura and Niklas.	جوليانا ماير د هانا،لاورا او نيکلاس مور ده
Das ist die Bluse von Katrin.	= That is Katrin's blouse.	دا د کاترين کميس دی.
Das ist das Bild von Botticcelii.	= That is the photo of	دا د بوتيچلي (کبنلي) خيره ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

www.ketabton.com

Das ist die Kaffeemaschine von Tchibo.	Botticcelii. = That is the coffee machine from Tchibo.	دا دچیبوکافي ماشین دی.

بیا لنډ:

پ کیدی شي د خپلي کاروني له مخي سره توپیر- یا بیل شي:

Lokale Präpositionen / Fragewörter: wo, wohin, woher

ځای اړوند پ/ پوښتنویونه: چیرته ، چیرته(په کومي لور)، چا (کوم ځاي)

یادونه: زه د داسي لیکني سره په لومړي ځل مخامخ کیږم. د ټولو هیوادوالومرستي ته اړتیا شته.

ته چیرته اوسیږې؟ په خوست کې.

ښاغلی سپین چیرته ځي؟ ډاکتر ته

دا کتاب دې له کومه کړی؟ له کتابتون څخه.

Temporale Präpositionen / Fragewörter: wann, um wie viel Uhr, bis wann, seit wann

وخت اړونده پ: کله،په څو بجو، تر کله (پوري)، له کومه وخته یا له څه وخته،

د پوکال پایلوبه کله ده؟ په رتلونکي یوه نی.

فیلم په څو بجو پیلیږي؟ په اته اوپنځلس بجو

له کومه (وخته) الماني زده کوې؟ یا له کله الماني زده کوې؟ له څلورومیاشتو(را په دې خوا)

Modale, kausale, finale, konzessive Präpositionen, / Fragewörter: wie, warum, wozu,

مودال پ ..../ پوښتني: څنګه، ولي، د څه له پاره.

ت پرون ولي موږسره را نه غلې؟ د خرابې هوا له امله.

الماني د څه له پاره زده کوې؟ د مسلک ودې(کریرې) له پاره

(c) ketabton.com: The Digital Library

www.ketabton.com

کله خراب بیدېږي؟ پوره سپوږمۍ سره

Verben mit Präpositional-Ergänzung: / Fragewörter: womit, worauf, wozu, ...

د یوه څه له پاره میل لرل: سپین د څه سره میل لري؟ ټیک د موټرو سره.

څه پاندې خندل: په څه باندې خاندې؟ - د هغه په ټوکه.

له ژوند کول: زده کړی له څه ژوند کوي؟ د خپل پلار له پیسو.

:Adjektive mit Präpositionen
و .. ته چمتوپاتې کیدل: ته د څه له پاره تر اوسه چمتو نه یې؟
د واده له پاره
ته څه ته چمتو نه یې

واده ته.
په باندې په قهرېدل: په چا باندې هیڅ وخت نه شې بدېدلی یا قهرېدلی؟ زما بچیانو باندې.
څه ته چمتوکیدل: هغه څه ته توانمند نه دی؟ کارکولو ته.
Nomengefüge
نظم ته راوړل: دا بیرته نظم ته راوله! دا بیرته په نظم ته راوړه!
ارام پرېږده: هیله ده ما په ارام پرېږده.
پای ته لاړ شه: هرڅه یو وخت پای ته ځي.

یو پ هیڅ وخت ځا نله نه وي. تر لړو ځانګړو پورې دا (یعنې پ) د یوه نسبتي وی د مخه (مخ ته) راځي.

یادونه: په پورته غونډله کې ماته ،، دمخه،، څخه ،، مخ ته،، سمبرېښي.

ځني څو کربښېنورې همد لیکلووې، خو د یوېخوا یې زه په هغه ګرامري مانا نه پوهیدم،نولومړی مې باید ځان په پوه کړی وی،بیا مې هر ګرامري نوم باید د پیژند سره څیړلی وی، چې دا لکنه بیا نوره هم غزېده.

دا دې په یاد وي،چې داهم یوه اوږده موضوع ده،چې ګران ژبپوهان پرې پوهیږي؟

،، تر،، until

ډاکتر ماخان شینوار ی

د پښتو ژبې د ودې یا سمون له امله یا لکه دا ژبپوهان چې وایي دمعیاري کولو له امله (له کبله) ما په خپلو دوه لیکنو کې دې لاندې ته ګوته نیولې وه: څه چې بهیږي، بهیدونکي

(c) ketabton.com: The Digital Library

www.ketabton.com

دي، نه اوبلن. که اوس مو د ناروغانو ځای نومولی، نو ناروغتون یا رغنتون رغنتون به مو نومولی وی او دا اخر یې: ،، تر ډېره بریده،، نه شته.

زه چې د ژباړو سره سر او کار لرم، وهمداسې د پښتو لیکوالانو لیکنې لولوم، د یو لړ ستونځو سره د پرېپوزیشن له امله لاس او ګریوان یم. دا په الماني کې روښانه دي او پوهیږې چې څه په کوم ځای کې یا د څه سره راځي، چې موږ خارجیان هم داسې لږ څه پرې پوهیدی شو. په پښتو کې دا کار داسې ښه نه دی سرته رسیدلی. که جملې لولو، نو ترمخه، تروروسته، ... وروسته تر هغه په مصر کې له....، تر پورې ترمنځ او داسې نور لولو، نو نه پوهیږو، چې دا ،، تر ،، داسې نور څّه ټولیز(یونیورزل) شوي او که څنګه؟

داسې راته برېښي، چې د ،، تر،، وزر شوي او د ،،د،، ، ،،په،، ، ،، له،، او داسې نورو ځای نیوی شوی.

زه د دې لیکنې سره غواړم، چې دا ،،تر،، په خپلو پولو کې رابند کړم او دا وزر یې پرې کړم، زما په اند د پوره دلایلو سره.

دا هیله، چې ژبپوهان او نور مینه وال به نه ځانله زما د پوهاوي له کبله هم د ما سره په دې کې مرسته وکړي.

د انګرېزي ژبې څو پرېپوزېشنونه راوړم د الماني ژباړې سره او بیا یې د پښتو سره پرتله کوو.

د اوس دپاره به دا درې بسیا وکړي او که نور یې په دا منځ کې راغلل، هغه به هملته په ګوته کړو.

سره، له،تر یا (د) ... سره، له ...(څخه)، تر

With; from; until

الماني یې: mit; von; bis

زه لومړی د جرمني څخه د bis (انګرېزي: until)، چې د پښتو معنا یې تر (... پورې) ده یو څو جملې د جرمني څخه د ،، تر ،، لپاره راوړم، په دې هیله، چې ګران لوستونکي به یې بیا د (دلته ،،له،، نه لیکم، چې وروسته پرې غږېږو) پښتو سره پرتله کړي، نه داسې نه چې پرتله یې کړي, بلکه وګوري، چې پښتو یې هم همداسې سمه ده او

(c) ketabton.com: The Digital Library

www.ketabton.com

که ځنګه او په هغه خپل وخت کې بیا دا نور دوه هم د ځیرنې (موږ بلد یو چې تر ځیرنې) لاندې ونیسو.

د ،، تر،، استعمال :

پر ېپوزیشن: له دې پ سره موږ د یوڅه یعنې پیښې، او وخت او همداسې د ځاي پای په ګوته کوو، یعنې دا په هغه وخت کارولکیږي، چې دا پورته یاد څه پوله ولري یا پولې ته ورنږدې کیږي.

لنډ: د پیښې، وخت همداسې ځای یا یو څه اخرني ټکی یا پوله په ګوته کونه.

یادونه: دا دې دلته بیا هم په کلکه وویل شي،چې په بل هرځای کې کارونه یې ناسمه ده، لاملونه یې راوړو.

یادونه: که داسې لږځیر شو، نو څه چې پای لري یعنې ،،تر،، .. وي، نوهغه به هرومرو یوپیل هم لري، که دا ځرګند او یا نا ځرګند وي.

که ووایوچې: سپین تر کابله لاړ، نودا هرومرو له یوځای څخه، چې پیل دی، تللی. که په دې هکله تکرارولړو، نو راڅخه زړه بدي کیږئ مه، وایي، چې تکرار د زده کړې مورده او یا د پام بنسټ دئ.

په لاندې توګه مخ ته ځو:

۱ - تمپورال یعنې ځای: اخر ټکی ښایی.

۲ - په مخه ښه کې هغه د بیا لیدلو وخت ډېر یا لږ پوره: تربیا پورئ.

۳ - ځای: اخرنی موخه ښایی.

۴ - له ... تر ... د وخت یا ځای واټن په ګوته کوي.

کنجنګشن یا ترنه: برابرارزښته جملې- برخې سره تړي.

۵ – د یوه غزېدا سور، د یوه سپکتروم (د یوې ځیرې یا څه برېښیدته، د دې په پښتو معنا لږ ستونځمنه ده، خو په نورو ژبو کې کتل ښه دي او په فزیک کې راځي)، د یوې پورته – او یوې کښته پولې ورکونه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

www.ketabton.com

۶ – د په خوښه پرېپوزېشن سره

۷ - bis zu د الماني په څير پرېپوزيشن په پښتو کې نه شته، دا هم همغه ،،تر ... پورې،، دی: پورته پوله په نخښه کوي، يو پوله ارزښت

۸ - bis auf : يو شي چې سرې ردوي

لکه چې وايو ټول خلک ميلمانه دې تر ... پورې(يعنې پرته له ...)

د دې په څېر: ټو ل ميلمانه دې د ... په ګډون پورې.

په پښتو کې موږ تر ... پورې لرو.

دوي دا هم معلوم کړې، چې دا وی کله ژبې ته راننوتی دی، چې هغه يې زه دلته نه راوړم.

مخامخ يا په څېر او که غواړئ معکوس يې: په الماني<u>von</u>، <u>vonab</u> , ، پښتو معنا يا نوره هم ښه پښتو اندول يې: د ټولو له پاره ،،له ...(څخه)،، ده. دا مخ ته يې لکه له سپين څخه...، او دا بل يې لکه د هسکې مينې څخه...يا له ۳ بجو

<u>ab</u> د ځای د پاره راځي او <u>von</u> د کس دپاره.

بيلګې:

-- تر بلې مياشتې (پورې) بايد کور جوړ وي.

- هغه تر بلې مياشتې (پورې) نه شته

- تر اوسه(پورې) هرڅه ښه دي.

- څوک چې سره بيليږي يا مخه ښه اخلي: تر وروسته پورې.

- ،،ښه اوسه، تربيا پورې،،

- ،، په مخه دې ښه، تر بلې اونۍ (پورې).

-- تر دې ځايه(پورې) او نه وړاندې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

www.ketabton.com

(پورې ته دې پام وي، چې ورځخه(موږ دلته هم کله ليکو، چې ترې..(هغه زموږ په کليوالي خبرو کې وايو، چې تر نه تيريدلی.. دا ترنه معنا ورځخه دي او نه ترې)) تيريدلی هم شو).

- تر جلال اباده پورې موټر نيسو، وروسته بيا بايد په پښو لاړ شو.

-- ستا مور له سهار څخه تر ماښام (پورې) په پخلنځي کې ولاړه وه.

-- دا يو سفر دی، له جلالاباد څخه تر کندهاره پورې.

-- سپينه له پاسه (څخه) تر کښته (پورې) لمده وه. يا له سر څخه تر پښو پورې لمده(که لنده) وه.

تړنه يا کنجنکشن:

- اسمان له برګ تر شين وو.

-- سپين ۲۵ تر ۳۰ کسان ميلمانه کړي.

(دلته دې پام وي، چې ،، له ۲۵ تر...،. نه ليکم، ځکه چې هغه بيا خپله موخه بدلوي)

-- په دې لمنځتون کې دې ۳۰۰ تر ۵۰۰ کسان ځای شي؟

-- زه په اونۍ کې زيات وخت ۵۰ تر ۶۰ ساعتو کار کوم. (پام دې وشي، له يې مخ ته راشي او که نه، په الماني ورسره له نه شته. نه ! داسې نه ده. له ورسره نه راځي، ځکه چې دی له تر کارنه کوي دی له ۱ تر ۵۰ يا ۶۰ ... يعنې له ۱ تر ۵۰ يا له ۱ تر ۶۰ ساعته پوري کار کوي، نو له دې امله ۵۰ تر ۶۰ ساعته پورې او نه له ۵۰ تر ۶۰ ساعته...دلته دا خبره راڅخه لږ ستونزمنه کيږي، له ۵۰ تر ۶۰ ساعته په دې مانا دي، چې دی خوله ۱ تر ۵۰ کار کوي، خو به يې داسې وليکو، چې له ۱ ت ۵۰ او همداسې کله کله له ۵۰ څخه ور اوړي تر۶۰ پورې. ګران ليکونکي دې هم په کې خپل فکر وځغلوي. (بيا: تکرار د زده کړې مورده).

-- سړی کړی شي چې هغه تر اخره پورې وګوري.

--- سپين کړی شي چې هغه په رڼو اوبو کې تر ځمکې تل پورې وګوري يا د ځمکې تر تل پورې....

(c) ketabton.com: The Digital Library

www.ketabton.com

--- موږ ناوخته د شپې تر دننه (تر منځ) پورې خبرې وکړې.

یادونه: دوه کسان چې سره خبرې کوي، نو دا خبرې د هغو په منځ کې وي اونه د هغوترمنځ، لکه چې زموږ لیکوالان یې ډېر کاروي(دا دې هم په خپل ځای کې وکتل شي).

--- ژوبن هره ورځ تر زر کسانو پورې ګوري.

--- سپین په ښار کې تر نوي کیلو متره پورې په بس کې ځي.

--- د سندرغاړي ټولې سندرې پیژنم - تر اخرنۍ پورې دلته تر په دې معنا دی، چې اخرنۍ سندره یې نه پیژنم..

خبر و استعمال یا کارونه:

تر زر، تر بیا، له پښو تر سره، تر ګیډې، تر لاس خوزوني(په مخه ښه کې)، تر څو چې نور امکان نه وو.

ترې رابیل ویونه:

تر وروسته، تر وروستني، ترغزونې، تر اوسه.

لنډ: تر په هغو جملو کې راځي، چې د ،، تر،، سره ،، پورې،، مل وي یا مل کیدی شي، یوائې همدې ته دې په لیکنو کې پام وشي، سم دې وکارول شي یعنې تر...(پورې)، بل ډول کارونه یا اسعمال یې ماته ناسمه برېښي، چې ګران ژبپوهان دې هم ورته پوره پاملرنه وکړي، دا د ما سره هم مرسته ده او د دې مرستې د غوښتنې اجازه دې وي.

زه په دې لاندې جمله کې او ورته ډول جملوو کې د ،،تر،، راوړلو سره په یوه اند نه یم، چې په دې به هم خبرې وکړو .

احمدي نژاد وروسته تر هغه په مصر کې له....

په پورته جمله کې د ،، تر ،، په ځای ،، له ،، راځي.

او نور هم دلته راوړو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

www.ketabton.com

لیکنې .... زما وړاندیز

... انور السادات او اسراییلو ترمنځ په .... په منځ کې....

دا ،، ترمنځ،، ډېر راځي او له دې امله باید لږ یې څیړنه وغزول شي

که د یوې منې پوټکی وګورو او خوسا شوی وي او په اند یو، چې منځ به یې هم خوسا وي ، نو وایو چې دا منه تر منځه (پورې) خوسا ده. او که منه مو غوڅه کړه او منځ یې خوسا وو، نو وایو چې دا منه په منځ کې خوسا ده او نه تر منځ او یا یې منځ خوسا دی..

همداسې که دوه کسان سره جوړ نه وي او جګړه سره لري، نو وایو، چې د ... او ... په منځ کې جګړه ده او نه تر منځ جګړه ده.

لولو:

پښتانه چې تر ډېره د ترهګرۍ اصلي قربانیان دي وښوده چې........

په پورته کې ،، ترډېره،،...... څه نه وايي

..... له هر بل قوم ډېر.....

که دا ،، تر ډېره،، نه وي ورسره،هم موخه ترې روښانه ده،

لولو: ،،......چې تر ټولو لومړی یې د سلطان محمود غزنوي تر زمانې پورې رسیږي.،،

په پورته کې لومړی ،، تر ،، نه سم او دویم ،، تر ،، سم دئ.

یادونه: په دې هکله به نوره رڼا له ،، له .. (څخه)،، او ،، د... سره،، څخه وروسته واچوو.

په دې پسې: ،،له... څخه،، او ،،د... سره،، باندې غږېږو.

،،له ... څخه،، ، ،،د ... سره،، from ، with

(c) ketabton.com: The Digital Library

www.ketabton.com

په پورته کې مې مو روښانه کړل، چې تر د یوه ځّه، ځای، مهال پاي په کوته کوي اونه بل ځه.

دا پ د بل ځای ناستی نه شي کیدی اونه بل ځه یا پ د ،،تر،، ځای ناستی. دا همداسې دئ اوبس.

اوس راځو دې پورته پرېپوزیشنونو (لنډ : پ) ته.

د افغانستان په ځنو ځایونو کې وایو:

،،له ... څخه،،، ،،له ... سره،، او ځنو ځایونو کې بیا وایو: د ... (نه) څخه ، د... سره.

انګرېزي یا (او) الماني یې لیکو او بیایې د پښتو د ژباړې سره پرتله کوو. ما دا له الملني څخه ژباړلې او الماني مې له انګرېزي څخه را نیولي یا ښه یې: راژباړلي.

پیل له ،، له .. (څخه)،، کوو او داسې مخ ته ځو:

د انګریزي from په الماني کې یې هغه غوره دا لاندې درې پ دي: ab ، aus ، von دا درېواړه په پښتو کې هم د ،،له ... څخه،، په معنا دي. که وایو چې له هسکې مینې څخه... ، دلته په الماني ab راځي، که وایو له سپین څخه... ، نو von راوړل کیږي، که وایو له اوسپنې جوړ دی، نو وایو ... aus.

که ،،له ... څخه،، وایو، نو له یو ځه څخه یو ځه رابیلیږي، یاې د یو ځه، مهل او له ځای څخه یو ځه رابیلیدل.

لکه: له سپین څخه مې کتاب واخست.

دا جمله داسې ویلی شو: له سپین مې کتاب واخست یا له سپینه مې کتاب واخست او یا له سپین څخه مې کتاب واخست.

همداسې: سپین څخه مې کتاب واخست.

،، له ،، بې له ،،څخه،، او همداسې ،،څخه،، بې له ،، له ،، دی او که دواړه؟.

(c) ketabton.com: The Digital Library

www.ketabton.com

وړانديز: که ،،څخه،، ورسره وي او که نه خو ،،له،، دې وي او يا ،،له... څخه،، او يا دا دواړه.

پورته مو وليدل: له هسکې مينې څخه...، له سپين څخه... او له اوسپنې څخه....

دا په دې معنا، چې: له يو ځای څخه ځي، له يو چا څخه څه رانيسي او له يو څه څخه يو شی جوړ دي، له يو څه څخه څه ساتي، د يو چا(له خوا) څخه څه درکول کيږي.

دا په پام کې لرو، چې ،، له،، د ،،څخه،، سره يا بې له ،، څخه،، پ دی.

ور څخه در څخه، راڅخه، او داسې نورو ته دې هم پام وي، ترې څخه اوداسې نورهم.

په دې هکله به هم لږ تر لږه څه بيلګې راوړو

د پوښتنې په ځواب کې: تا له سپين څخه کتاب واخست؟

نه! ورڅخه اخلم يې.

يا داسې: له سپين څخه کتاب احلم. او داسې نور.

دلته دې ،،ورته،، يعني ،، هغه ته ،، ته هم پام وشي.

اوس راځو with ته، چې الماني يې ...mit دی :

موږ يې د الماني درې انډول پ را ا خلو: mit ، <u>bei</u> ، Dabei.

څه وکړو؟

،،له ... سره،، او که ،، د ... سره،،؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

www.ketabton.com

که ،، له،، هغه د مخه تیر پ وي ، نو بیا خو یې دلته نه شو راوړی، هغه ،،ترې لرې کیدل،، دي او دا ،،ور سره یوځای کیدل دي،، یا ،، نښلول،، دي. دلته اړیو، چې ،، د ... سره،، ولیکو او نه ،، له... سره،،.

. په الماني ژبه کې ،،د... سره،، لږ تر لږه دا درې پ کارول کیږي: که ووایو، کتاب د... سره دی، نو دلته یې الماني mit دی. که ووایو، چې سپین د برگ سره دی، نو دلته یې ا bei راځي او که ووایو، چې هغه ورسره دی، نو دلته د ا Dabei راځي.

دلته دې بیا د ورسره ، درسره، را سره ته هم پام وي.

دلته به په دې بسیا وکړو او زما وړاندیز گران لوستونکو ته دا دې، چې د نورو زده ژبو ځخه دې گټه واخلي، دا دې هغه ژبې وي، چې یو څه وده یې کړې وي.

دا لاندې څه هم باید لږ د څیړنې لاندې ونیول شي.

یادونه:ما پورته په لومړي ځل ،، تر ځړنې...،، ولیکل،خوورته پام مې شو او بیا مې ،،د څیرنې...،، ولیکه

څه راځي.............

در څخه ، ورڅخه، تر(ترې)څخه ، راڅخه او له څخه

له تا څخه ، له هغه (هغې) څخه، له ما څخه دا نوتاسوډېر گران ادیبان سره برابر کړی، چې دا په کومه ډله یا څه کې خوندي دي.

موږ به لږترلږه په هسکه مینه کې وایو: درنه ،ورنه، ترنه،....

د دې له پاره یوڅو غونډالي راوړ:

تا، ما،هغه، ... کتاب لروده. دا کتاب ما، ده، هغه .... در-- ،ور ---، را ----، تر (ترې) ---.... څخه واخسته.

(c) ketabton.com: The Digital Library

www.ketabton.com

دا داسې هم ليکلی شو: تا، ما،هغه(هغې) ، ده (دې) ،....کتاب لروده. دا کتاب ما، تا، ده (دې) ، هغه (هغې) ،.... له تا، هغه(هغې)، ده (دې)،ما،.... څخه واخسته.

تا، ما،هغه(هغې) ، ... کتاب لروده. دا کتاب ما، ده (دې) ، هغه (هغې) .... در-- ،ور ---، را ----، سره وليده.

دا داسې هم ليکلی شو: تا، ما، ده (دې) ، هغه (هغې) ،....کتاب لروده. دا کتاب ما، تا، ده (دې) ، هغه (هغې) ،.... (د) تا، ده (دې) ، هغه (هغې) ،ما،.... سره وليده.

لولو:

،،(د) او (لـه) سربلونـه دي چي په جمله کي تر نوم له مخه راځي.،،

ډېر پرې نه غږيږم، خوزه به دا داسې وليکم:

(د) او (لـه) سربلونـه دي چي په جمله کي له نوم (څخه) د مخه راځي.

او نور:

له...(څخه) د يوځای،وخت او يا يوڅه څخه يوڅه بيليدنه ده يا پيل دئ.

بيلګې: له (سپين، ننګرهار،اته بجو) څخه ....

دا ،،له ،، دا دنده ونيوه، نو بله به نه ورکوو يعني دا ،، له...سره،، په ځای به ،، د ...سره،، وليکو، چې دا د ،،له،، په څټ دئ، نو،، له،، به د ،،د ...سره،، نه ستړی کوو.

د دې له پاره بيلګه: د سپين سره مې وليدل.

(c) ketabton.com: The Digital Library

www.ketabton.com

له دې ځایه شا ته یا مخ ته هغه ژباړه راځي.

زه د سپین سره ولاړ یم.

دا د سپین سره ودرېدل داسې نه دي، چې ګوندې کلک دې ورسره نښتی وي. دا کیدی شي، د نورو هغو کسانوسره، چې هغوي د سپن شاو خوا ولاړ وي، په هغه ځای کې ولاړ وي او یا یې پلوی وي، خو د سپین په څنګ یا په خوا کې درېدل په دې مانا دي، چې ورسره نښتی ولاړ یې. همداسې د ویالې، کور، باغ،....،په منځ کې ولاړ، ناست،.... دلته ورسره ،،تر،، هم نه راځي، لکه چې ډېر لیکوال یې ورسره لیکو.

،،د،، ، ،، په،، ،، پورې،، ،، پر،، ،،ور،، لړ باید روښانه شي.

،،د،، د سپین سره مې ...

د کتاب په منځ کې ....

په ما پورې اړه نه لري.

په ... کې.

پیاله د میز پر سر ایښې.

هو ما د میزپرسر کیښوله.

هو ما ورباندې کیښوله

لولو: د کابل او د سعودي عربستان د جدې ترمنځ د لومړي ځل لپاره ...

..... ،، په منځ کې،، که ترمنځ؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

www.ketabton.com

پوښتنه: د ،، په منځ کې،، او که ،، ترمنځ،، .

د بوتل په منځ کې اوبه دي، که د بوتل ترمنځ اوبه دي.

یو به سم وي.

،، له ... څخه،، ، ،، د...سره،، او د مختړي.

دا د ،، د،، ،،، له،، ....،،څخه،، ، ،، سره،، مختړو ته به بیا هم ستاسو یو ځغلند پام را واړوم. موږ ځنې پښتانه وایو، چې ،، د ... څخه(سره)،، اوځنې بیا وایو چې : ،، له ... څخه (سره)،،.

،،له (د) ... څخه،، د یوه څه،چا، مهال او یا ځای څخه د یوه څه بېلیدنه ده. او د ،، (له) د ...سره،، د یوه څه یا چا ، مهال او ځای سره د یوه څه یوځای کېدنه ده.

د دې له پاره یو څو غونډالې(جملې) راوړو:

د ،، له ...څخه،، سره غونډالې:

له سپین څخه مې ....، له کابل څخه...، له درې بجو څخه...

له سپین(ه) مې ....، له کابل (ه) ...، له درې بجو ...

سپین څخه مې ....، کابل څخه...، درې بجو څخه...

په پورته کې ګورو چې دا مختړي ،، له ...څخه،، بې له ،، څخه،، ، همداسې بې ،،له،، څخه راتللی شي، دا په دې مانا، چې دا د بېلیدنې یا ترې بېلیدنې مختړی کېدی شي ،، له ...څخه،، ، ،، ...څخه،، ، همداسې ،،له ...،، راشي، یعني دا درېواړه ډولونه یې تېک برېښي، خوښه به یې ،، له ... (څخه)،، وي.

دا چې ،، له ،، د بېلیدنمختړي په ډول راځي،نو د ،، له ... سره،، بیا ځای نه لري.

که چېرې څه شی،مهال او یا ځای د پیل په څیر ریشي، نوکیدی شي، چې دا بې ،، له... څخه،، ریشي. د بېلګې په ټګه: ۱۰ تر ۱۲ بجو(پورې)

(c) ketabton.com: The Digital Library

www.ketabton.com

شینګل تر سپین (پورې)

کابل تر کندهار (پورې)

او هغه د رحمان بابا شعر ،، تل تر تله برقرار دئ رب زما،، ،چې زموږ ادیبان (تر هغې چې ماته معلومات دئ) ناسم ترې پوهیږي او دا د پیل ،، تل،، د ویم تل له پاره ټینګار بولي، دا لومړی تل پیل دئ اودا بل تر پسې پای دی، یعنې : رب له تل څخه برقراردئ او تر تله برقرار دئ.

د ،، د...سره،،غونډالې:

د سپین سره ...، د کابل سره...، د درې بجو سره ...

سپین سره ...، کابل سره...، درې بجو سره...

د سپین ...، د کابل ...، د درې بجو ...

په پورته کې ګورو، چې د بې ،، سره،، غونډاله د ترنمختړي د پاره ناسمه ده، چې د ،، د ...سره،، موخه یا ،، ... سره،، موخه ورکړی شي.

لاسته راوړنه: ،، له ... سره،، په ځای همدا ،، د...سره،، سم دئ او،، ...سره،، دلته هغه ستمختړی دئ، بې له ،، د،،.

د ،، د،، مختړی د ملکیت د پاره راځي.لکه: د سپین کتاب... ، د کابل ښار ... ، د درېبجو په ...

دا ټول بیا او کتل یې اړین بولم

د ِغوبنتون حالت ټولګیزول

(c) ketabton.com: The Digital Library

www.ketabton.com

prepositions with the nominative: پرېپوزيښن د نوميناتيوسره

als (= than) ته .و...

- (و... ته): سپين (و) سهر ته خواريکښ دى.دا ،، ته ،، يا ،، ته ...ته،، د ،،نسبت،، لهپاره دى، څه په کې وايى.

prepositions with the dative   پرېپوزيشنونه د داتيوسره

ab (= from له) , außer (= other than پرته) , aus (= out وتلى) , bei (= by ورسره) , gegenüber (= opposite مخامخ) , mit (= withسره ... (د)) , nach (= after پسې) ,

seit (= since) د وخت پيل (له) , von (= from څخه)... له) , zu (= to ته (و))

prepositions with the accusative پرېپوزيشن د اکوزاتيوسره

bis (= تر until) , durch (= ترځ through) , für (=له پاره for) , um (= شاوخواaround) , gegen (= مخامخagainst) ,ohne (= without بې) , entlang (=اوږدوالي along)

- له: ،، له ،، کابل ترجلال اباد(پورې) . د له سره يو څه پيليږي او ،، تر ،، يې پاى په ګوته کوي. د ،،تر،،بل هرځايکې راوړل ناسمدي، ناسم دياوناسم دي.

- پرته (بې) : نن ټول کسان ميلې ته لاړل، پرته (بې) له سپين.

- وتلى: توپ له ميدانه وتلى.

سپين د خرابې لوبې له امله له لوبې وتل .

(c) ketabton.com: The Digital Library

www.ketabton.com

مخامخ: ماته مخمخ کس مې ملګری دئ.

(د) سره: سپین سره کتاب زما دئ.

پرون مې (د) سپین سره ولیدل.

سره وروسته شننیز هم کتلی شئ.

پسې یا وروسته: سپین له ما کور ته پسې (وروسته) راغئ.

(von (= from له ...(څخه) : له اتوبجو څخه وروسته مې کتاب ولوسته.

د ،، له،،له پاره په الماني ځلور په شتون لري،چې زه خبرې نه پرې کوم. بل ځاي کې شته.

(و) ته نسبت : سپین ته زړور تیز بري. نسبت سپین ته زړور تیز برېښي. و سپین ته زړور تیز برېښي. نورهیې ستاسې خوښه چې څنګه یې سموئ اویا سمه ده؟

پوښتنه دا ،،(و).. ته،، د نسبت له پاره سمه ده او که څنګه.

prepositions with dative or accusative

an (= on په) , auf (= on باندې (پ)ه) , in (= in کې (په)) , über (= over (د پاسه , unter (= under لاندې) , vor (= in front of مخ ته) , hinter (= behindوروسته) , zwischen (= between منځ ((کې)) , neben (= next to څنګ (کې)

پر (په) : کتاب پر میز پرون دي. زه په (پر) سرک روان یم.

پیزي په (پر) کوټه باندې پرون دئ. کتاب په میز باندې پروت دئ.

(په)...کې : زه نن په کور کې یم. زه نن په کور یم. زه نن کورکې یم. (خبرې دې په وشي)..

د پاسه : نن د ښار د پاسه الوتکه تیټه والوته.

(c) ketabton.com: The Digital Library

www.ketabton.com

لاندې:ستا پنسلد چوکۍلاندې پروت دی.

مخ ته : سپین ستا مخ ته ولاړ دی.

شا (ته): سپین ستا شاته ولاړ دی. سپین ستا تر شا پورې ولاړ دی. تر سره پورې شته.

منځ: د سرک منځ کې درېدل زیان لري.

څنګ: سپین ستا څنګ ته ناست دی. ستا ترڅنګ ناست دی،هلته سم دی،که موخه ،،تر څنګ پورې،، وي.

prepositions with the genitive

له امله: زه نن د سپین د ناروغۍ له امله درس ته نه ځم.

ترڅ (کې) یا په ترڅ کې: زه د ښوونکي د خبرو (په) ترڅ کې له ټولګي ووتم.

پسې: د کتاب لوستلو پسې په خپلو ستونځو وپوهیدم، چې څنګه اوبی شي.

په ځای: زه نن د کرځیدو له پاره د پغمان په ځای بابر باغ ته لاړم.

سره له دې: زما په خوست کې کار وو. سره له دې چې زه خوست ته تللی شوم، خو موخه مې د غزني ته تګ له امله بدله کړه.

wegen (= due to امله (له)) , während (= while/during ترڅ (کې)) , infolge (= as a result پسې) , statt (= insteadپه ځای) , trotz (= despite (سره (له دې)

Classification by meaning

د مانا سره ټولګیزول

Prepositions of place د ځای پرېپوزېشن

(c) ketabton.com: The Digital Library

www.ketabton.com

د ډاکټر ماخان شینواري چاپ شوې لیکنې:

<u>1988 Vienna (Austria):</u>

<u>لومړی:</u>

H.K. Kaiser , M. Shinwari : Aproximation compact pological algebra : general algebra 6 ; Page 117 – 122 contributions to

<u>1987 Vienna (Austria):</u>

<u>دویم:</u>

Interpolation und Aproximation durch Polynime in Universalen Diss . Uni. Wien Algebren .

Interpolation and Aproximation by Polynome in universal Algebras, Dissertation at the University of Vienna/Austria

(c) ketabton.com: The Digital Library

www.ketabton.com

لاندې د شمیرپوهنې پښتوټول کتابونه په المان کې د ،، افغانستان کلتوري ودې ټولنه،،له خوا چاپ شوي دي

2000 Bonn (Germany):

دریم: د شمیرپوهنې ستر کتاب : د شمیرپوهنې برسیره د انجنري، فزیک او اقتصاد لپاره ، همداسې د ښوونکو او زده کوونکو لپاره (دا کتاب په ۹۰۰ مخونو کې چاپ او دا نوې لیکنه به یې ځنو ځایونو غزېدلې او ځنې ځایونه ترې لرې شوي دي)

2003 Bonn (Germany):

څلورم: ځمککچپوهنه(هندسه) ، په سلو، زرو کې شمیرنه، د ګټې – او کټې د کټې شمیرنه ، د اختمالوالي شمېرنه کتاب د ښوونځي ټولي اړتیاوې پوره کوي

2003 Bonn (Germany):

پنځم: الجبرونه (د الجبر بنسټونه دي)

2003 Bonn (Germany):

شپږم: د شمیرپوهنې انګرېزي – پښتو ډکشنري.

2003 Bonn (Germany):

اووم: د شمیرپوهنې الماني ـ پښتو- او پښتو الماني ډکشنري

Mathematical dictionary German/ Pashto and Pashto/German

2003 Bonn (Germany):

اتم: دفرنشیال برابرون (دا کتاب په دې ځانګه کې یو پیل دی، ساده لیکل شوی)

Differential equation Translation; An Introduction

Bonn (Germany): 2003

نهم: د شمیر پوهنې فرمولونو ټولګه

(c) ketabton.com: The Digital Library

www.ketabton.com

Mathematical Formulas

2003 Bonn (Germany):

لسم: شمیرپوهنه له عربي په پښتو

1997 Bonn (Germany):

یوولسم: د افغانستان په هکله سپینې خبرې: په المان کې

،،د افغانستان روغې او بیا ابادولو ټولنه،، له خو

یادونه: له ۲۰۰۰ کال دمخه ډاکټر ماخان شینواري د ،،د افغانستان روغې او بیا ابادولو ټولنه،، له خوا درې ساسي مجلې هم را وستلي.

د ډاکټر ماخان ،،میرې،، شینواري لیکنې او ژباړې چې په چاپیدو یې پیل کیږي

2012 Bonn; Germany; Kabul Afghanistan

ژباړې:

: *Prof. Brinkmann. (From Brinkmann.du.de)*

لاندې د برینکمن لیکنې چې له پرینکمن ن ج څخه ژباړل شوي دي.

۱ - شمیرپوهنه د ښوونځي لپاره لومړی ټوک

۲ – شمیرپوهنه د ښوونځي لپاره دویم ټوک

۳ – شمیرپوهنه د ښوونځي لپاره دریم ټوک

۴ - د احتمالوالي شمیرنه د ښوونځي لپاره

۵ – احصایه یا ستاتیستیک دښوونځي لپاره

(c) ketabton.com: The Digital Library

www.ketabton.com

لاندې کتابونه د شنوتګارت د پوهنتون د استادانو د لکچرونو څخه چې د شتوتګارت پوهنتون ن ج څخه خپاره شوي را ژباړل شوي.

۶ – اناليزی ۱

۷ – اناليزې ۲

۸ – کرښيز الجبر

۹ - د شميرپوهنې بنسټونه

۱۰ - د فرمولونو ټولګه

۱۱ – فنکشنل اناليز

۱۲ – وکتور شميرنه

نورې ژباړې

۱۳ – له www./grundstudium.info/linearealgebra څخه:کرښيز الجبر

۱۴ – Georg Gutenbrunner ګڼونپوهنه يا د اعدادو تيوري

زما ليکنې

Bonn (Germany):

۱۵ - د شميرپوهنې ستر کتاب دويم چاپ لړمړۍبرخه: د پوره تغيراتو سره : دا کتاب د شميرپوهنې برخې برسيره د انجنري، فزيک او اقتصاد لپاره ، همداسې د ښوونکو او زدهکوونکو لپاره پوره ګټور دی. په کتاب کې د اړتيا سره زياتونه او کونه راغلي

۱۵ الف- د شميرپوهنې ستر کتاب دويمه برخه

۱۶ - ځمککچپوهنه (هندسه) دويم چاپ د پوره تغيراتو سره

۱۷ – الجبر بنسټونه دويم چاپ له تغيراتو سره

۱۸ - ډېرۍ پوهنه يا سټ تيوري

(c) ketabton.com: The Digital Library

www.ketabton.com

۱۹ – د شمیرپوهنې سم اند (منطق ریاضي)

۲۰ - د یو څو شمیرپوهانو ژوندلیک

۲۱ – د شمیر پوهنې ګډې وډې لیکنې

-۲۲ داهم ژباړه ده، خو لیکونکی یې متآسفانه راڅخه نابلد شوی: د مشتق او انتیګرال شمیرنو ته تمرینونه او اوبیونې یا حلونه یې

۲۳ – د شمیرپوهنې انګریزۍ پښتو او عربي + درې ډکشنري

۲۴ – د شمیرپوهنې پښتو انګرېزي ډکشنري

۲۵ – د شمیرپوهنې پښتو ډکشنري د شمیرپوهنیزو وییونو په پښتو روښانه ونه

۲۶ - د زړه له کومې(دا هغه لیکنې دي، چې ځنې یې په نړیول جالونو کې خپرې شوي دي.)

۲۷ – د افغانستان په هکله سپینې خبرې، چې وبه غزیږي.

نوري لیکنې، چې په ژباړه یې پیل شوی، خو لا پوره نه دي

۲۸– د شتوتکارت پوهنتون لکچرنوټونو څخه ، چې د شتوتګارت پوهنتون ن ج څخه خپریږي: د ګروپونو تیوري

- د ښوونځي لپاره فزیک د برینکمن لیکنه

له پنځم ټولګي څخه تر اووم ټولګې پورې ژباړل شوی (دا چې زما دویم مسلک فزیک دی، دا لیکنې ژباړم. دا هم د دې لیکوال یوه ډېره ښه لیکنه ده، چې -د شمیرپوهنې په څیر- دلته هم زیات تمرینونه د حل یا اوبیونې سره په کې راغلي او ماته زیات ګټور برېښي)

۲۹ - فزیک لومړۍبرخه

۳۰ – فزیک دویمه برخه. برېښنا پوهنه. همدا کتاب.

۳۱ – د پوهنې وزارت له خوا چاپ د ښوونځي شمیرپوهنې کتابونو ته کتنه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

www.ketabton.com

دا کتابونه پرته له یو څو نور نږدې ټول په www.ketabton.com کې د کتلو له پاره پورته شوي:

۳۲ – پرېپوزېشن همدا اوس.

د لیکوال ژوند ته لنډه کتنه

ماخان په اولني نوم میرې شینواری د ارواښادې پستو او ارواښاد نوررحمان زوي په ۱۳۲۰ ؟ ه لمریز کې د شینوارو هسکه مینه کې دې نړۍ ته سترګې راغړولي.

د هسکې مینې د لومړني ښوونځي (د لومړنیو زده کوونکو څخه) څخه وروسته

د رحمان بابا لیسه له ۱۹۵۴ تر ۱۹۶۵ پورې(ښوونځي له لومړي ټولګي پیل او د دویم ټولګي څخه ګام او پای). د ۱۹۶۶ تر سپټبر د کابل طب پوهنځی. له ۱۹۶۶ سپټمبر څخه د اتریش برس، چې هلته یې د شمیرپوهنې ډاکتري په پوره ستونځو تر لاسه کړه.

د۱۹۹۸۷ ش ک تر ۱۹۸۸ د فبروري تر پای د دباندنیو چارو وزارت کې مامور.

(c) ketabton.com: The Digital Library

www.ketabton.com

د ۱۹۸۸ مارچ څخه تر ۱۹۹۲ جون پورې په بن کې د افغانستان جمهوریت سفارت شارژد افیر(صفر نه وو).

له هغې وروسته په جرمني کې سیاسي پناه. له ۲۰۰۸ مارچ څخه د ۲۰۰۹ دسمبر پورې د د ریاضي څانګه کې د پوهنې وزارت درسي نساب کې دنده.

ماخان میرزي په ۱۹۷۲ کې له لرې د میرمن ښاپیرۍ سره واده شوی، چې د واده خبر ورته اتریش ته راغۍ.

ده د میرمن ښاپیرۍ سره په ۱۹۶۳ ز ک کې کوزده کړې وه.

دوي ته لوي ښتن په اتریش ویانا کې د مای په شلم ۱۹۷۹ ز ک دوه بچیان وبخښل، چې څانګه او اباسین نومیږي. څانګه په المان کې د پوهنتون علمې همکاره وه او د حقوقو ډاکتره ده او اباسین ملي اقتصاد او ټولنیزه سایکولوژي لوستلې. ماخان شینواري بې کاره نه دی او لږ تر لږه له ۱۹ ۹۷ څخه همدا د کتابونو لیکلو او د ژباړې دنده په غاړه اخستې، چې خپل فکر تر شونې پولې پورې تازه وساتي.

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library